

Tlačová správa Agentúry Európskej únie pre základné práva

Viedeň, Brusel, 5. mája

Podľa agentúry FRA je potrebné, aby sa v súdnictve viac zohľadňovali potreby detí

Každoročne sa súčasťou súdnych konaní stávajú stovky tisíc detí v EÚ. Podľa zistení najnovšej správy Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) je potrebné, aby sa v systémoch súdnictva bral väčší ohľad na potreby týchto detí. Súdnictvo viac zohľadňujúce potreby detí je v najlepšom záujme detí, zlepšuje ochranu detí a ich zmysluplnú účasť v súdnych konaniach.

„Nemôžeme dovoliť, aby boli deti zmätené alebo pod tlakom, keď sú účastníkmi súdneho konania,“ hovorí dočasný riaditeľ agentúry FRA [Constantinos Manolopoulos](#). „EÚ a jej členské štáty sú povinné zabezpečiť dodržiavanie a uplatňovanie práv dieťaťa. *To platí predovšetkým v súdnych konaniach. Členské štáty by mali takisto zabezpečiť, aby každý zainteresovaný subjekt v každodennej praxi uplatňoval usmernenia Rady Európy o súdnictve zohľadňujúcom potreby detí.*

Problematika zlepšovania ochrany práv dieťaťa v justičných systémoch sa rieši v Dohovore OSN o právach dieťaťa, ktorý ratifikovali všetky členské štáty EÚ. Rada Európy vydala osobitné usmernenia o súdnictve zohľadňujúcom potreby detí, pretože táto problematika sa týka mnohých detí. Napríklad v roku 2010 sa v 11 členských štátoch EÚ približne 74 000 detí stalo obeťami zločinu a 495 000 detí bolo dotknutých rozvodom.

Na základe výskumu agentúry FRA sa zistilo, že postupy účasti detí sa veľmi líšia nielen medzi členskými štátmi, ale aj v rámci nich, a v týchto postupoch sa nie vždy zohľadňujú potreby detí. Z toho dôvodu sú potrebné jasné a jednotné normy a usmernenia, ktoré by mali byť systematicky monitorované. V rámci výskumu sa takisto identifikovala potreba opatrení na zvyšovanie informovanosti a osobitnej odbornej prípravy odborníkov.

Hlavné zistenia sa týkajú konkrétnych práv dieťaťa, napríklad:

- V posledných rokoch sa zlepšilo dodržiavanie a uplatňovanie **práva dieťaťa na vypočutie**, najmä v trestnoprávných konaniach. V občianskoprávných konaniach nebývajú deti vždy vypočuté. Treba vynaložiť viac úsilia na to, aby sa zaistilo vypočutie detí v bezpečných priestoroch zohľadňujúcich potreby detí s použitím postupov primeraných veku a vyspelosti dieťaťa. Deti by mali byť vypočuté na čo najmenšom počte vypočúvaní a s účasťou nízkeho počtu dobre vyškolených odborníkov.
- Vnútroštátna právna úprava často obsahuje ustanovenia o **práve na informácie**, ale v praxi existujú významné rozdiely v spôsobe, akým sú

deti informované, kým, o čom a ako. Pravidelnými informáciami zohľadňujúcimi potreby detí a materiálmi o právach dieťaťa a súdnymi postupmi prispôbenými veku dieťaťa počas celého konania by sa mohla zlepšiť dôvera týchto detí v súdnictvo.

- Väčšina členských štátov vynaložila značné úsilie na zaručenie **práva dieťaťa na súkromie a jeho práva na ochranu** pred poškodením a opätovnou traumatizáciou, najmä v trestnoprávných konaniach. V praxi sa však ochranné opatrenia často využívajú nedostatočne. Štandardnou praxou v EÚ by sa v záujme primeranej ochrany detí mali stať oddelené priestory, aby sa predišlo kontaktu s obvinenými, a používanie videozáznamov a videoodkazov vyškolenými odborníkmi v súdnych sieňach a na policajných staniciach.
- Napriek právnym ustanoveniam o **rovnakom zaobchádzaní** zamestnanci často nemajú dostatočné odborné znalosti na zaobchádzanie s deťmi v zraniteľných situáciách, ako sú deti so zdravotným postihnutím alebo z etnických menšín. Je potrebné zabezpečiť účinné monitorovanie prístupu detí k spravodlivosti a zaobchádzania s nimi v súdnych konaniach s cieľom zabrániť akejkoľvek diskriminácii. Mal by sa zjednodušiť prístup k detí v zraniteľných situáciách k právnej pomoci a podpore.

V správe sa takisto upozorňuje na niekoľko **príkladov sľubných postupov**.

Prečítajte si správu a súvisiace materiály: *Súdnictvo zohľadňujúce potreby detí – perspektívy a skúsenosti odborníkov*, pozri [tlačový balík](#).

Kontakt v prípade záujmu o ďalšie informácie: media@fra.europa.eu/Tel.: +43 1 580 30 642

Poznámky pre redaktorov:

- Agentúra FRA je poverená poskytovať pre EÚ a vnútroštátne riadiace subjekty poradenstvo založené na dôkazoch, čím prispieva k vyššej informovanosti a lepšiemu zacieleniu diskusií a politík týkajúcich sa základných práv.
- Zistenia sú založené na rozhovoroch s odborníkmi, ktorí sú v každodennom kontakte s detskými obeťami alebo svedkami v súdnych konaniach v 10 členských štátoch EÚ – Bulharsku, Estónsku, Fínsku, Francúzsku, Chorvátsku, Nemecku, Poľsku, Rumunsku, Spojenom kráľovstve a Španielsku.
- Opierajú sa aj o analýzu Európskej komisie týkajúcu sa štatistických údajov, právnych predpisov a politík zhromaždených od všetkých členských štátov EÚ v oblasti účasti detí v súdnych konaniach.
- O zisteniach sa bude diskutovať naživo s poslancami Európskeho parlamentu 5. mája v dvoch debatách v rádiu Euranet Plus.
- Pripravuje sa správa o perspektívach a skúsenostiach detí.